

Az Országgyűlés
Törvényalkotási bizottsága

Hivatkozási szám a TAB ülésén:
1. (H/7380.)

A bizottság
LMP frakcióhoz tartozó
tagjának javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási bizottság számára
**az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó,
halasztást nem tűrő feladatokról szóló
H/7380. számú határozati javaslatához**

Módosítópont sorszáma: **1.**

Határozati javaslat érintett rendelkezése: **cím, preambulum és 1. pont**

Módosítás jellege: **módosítás**

[**Az**]az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról

Az Országgyűlés – követve a fenntarthatóság és a szolidaritás egyetemes eszméjét, elsődleges **[küldetésünknek]küldetésének** tekintve Magyarország jelen és jövő generációinak jóllétét, kulturális, gazdasági és természeti **[értékeink]értékei** és **[erőforrásaink]erőforrásai** védelmét, bölcs hasznosítását, az ország környezetbiztonságának és önálló képességének erősítését – globális **[felelősségünk]felelőssége** tudatában, a rendelkezésre álló legújabb tudományos ismeretek és a valós tapasztalatok alapján, a globális felmelegedés mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást nemzetstratégiai jelentőségű üggyé nyilvánítja.

Napjainkra bizonyossá vált, hogy az emberiség az éghajlat jelenleg tapasztalható, sajátos megváltozásának **[nem csak]nemszak** tanúja és elszenvedője, de a kibocsátott üvegházhatású gázok és az egyéb társadalmi-gazdasági célú tevékenységek következtében jelentkező hatások révén jelentős részben az okozója is.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete szerint, ha az elkövetkező 10-15 évben nem tesszük meg a szükséges lépéseket, a kedvezőtlen folyamatok visszafordíthatatlanokká válnak. A változások már egy emberöltőn belül is drámaiak lehetnek, hosszabb távon pedig egész civilizációnkat veszélybe sodorhatják.

Az elmúlt évtizedekben az is egyértelművé vált, hogy a globális felmelegedés egy olyan összetett folyamat, amelyet csak a világ országai együttműködésével, fenntartható fejlődési pályára állításával, illetve az ezt elősegítő haladéktalan és átfogó intézkedésekkel lehet kezelni. **[A globális együttműködés erősítése érdekében az ENSZ 2019. szeptember 23-ára rendkívüli Klíma Cselekvési Csúcsertekezletet hívott össze, melyen Magyarország is a**

legmagasabb szintű állami, politikai képviselővel biztosításával vesz részt.]

1. Az Országgyűlés [ezért] felkéri Magyarországot hivatalos úton kijelölt mindenkori képviselőjét, hogy [a 2019. szeptember 23-ai] az éghajlatváltozás megfékezéséről és az alkalmazkodás ügyéről szóló rendkívüli ENSZ, [Klíma Cselekvési Csúcsértekezleten] egyéb nemzetközi, EU, továbbá két- és többoldalú együttműködés keretében, valamint a kapcsolódó szakpolitikai és magas szintű politikai döntéshozó és döntéshozó fórumokon Magyarországot nevében példamutató módon, határozottan álljon ki a fenntarthatóságot elősegítő klímavédelmi célok és kötelezettségvállalások meghatározása, valamint azok végrehajtása mellett, különös tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodásra, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete azóta készült jelentéseiben foglaltakra, melyek szerint halaszthatatlan a felelősség- és kötelezettségvállalások szintjének és mértékének újragondolása, szigorítása és megerősítése.

Módosítópont sorszáma: **2.**

Határozati javaslat érintett rendelkezése: **2. pont**

Módosítás jellege: **módosítás**

2. Az Országgyűlés ezzel összefüggésben felhívja a Kormányt, hogy

a) haladéktalanul hirdesse ki a [klíma vészhelyzetet,]klímavészhelyzetet. Jelen határozat alkalmazásában a klímavészhelyzet az éghajlatváltozás megfékezése és az alkalmazkodás elősegítése érdekében meghozott társadalmi, gazdasági és környezeti paradigmaváltást jelent:

aa) az üvegházhatású gázok radikális csökkentése;

ab) a bruttó energiafelhasználás csökkentése (különösen az energiatakarékossági és energiahatékonysági intézkedések alkalmazása révén);

ac) az ezzel összefüggő, a körkörös zöld gazdaság irányába mutató gazdasági szerkezetváltás programjának kidolgozása és beindítása;

ad) az egyes ágazatok alkalmazkodási készségének erősítése a jogi szabályozási eszközök, az adó- és támogatáspolitikai célirányos felülvizsgálatával;

ae) a kritikus infrastruktúráért felelős szolgáltatóknak és az önkormányzatoknak a várható kihívások kezeléséhez szükséges jogi eszközökkel való felhatalmazása és az állam által a szükséges forrásokkal való ellátása;

af) az ország és térségeinek élelmiszer-önrendelkezésének megteremtése egy fenntartható gyakorlatra épülő mezőgazdaság által;

ag) a társadalom valós és naprakész tájékoztatása, felkészítése és megélhetésének, fenntartható lakhelyének és egészségének minden szükséges eszközzel, ellátással való hatékony segítése, és a segítő civil társadalom támogatása;

ah) a társadalmi szolidaritásból fakadó intézkedések haladéktalan megtétele;

ai) a meglévő és a jövőbeni EU és központi költségvetési források ezen szempontokat elsődlegesnek tekintő tervezése és felhasználása révén,

mely feltételek biztosításáért a Kormány felel.

b) az EU és nemzetközi klímavédelmi célok tükrében, az elővigyázatosság és a megelőzés elvének szellemében évente vizsgálja felül az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, a megújuló energiaforrások hasznosításának mértékével és módjával, valamint az energiahatékonyság javításával összefüggő hazai célkitűzéseket, különös tekintettel arra, hogy nemzeti érdekeink is ezt kívánják, továbbá

c) biztosítsa az éghajlatváltozással összefüggő hatásokra, változásokra való felkészülés és az alkalmazkodás terén szükséges döntéseket és a végrehajtás eszközrendszerét.

Módosítópont sorszáma: **3.**

Határozati javaslat érintett rendelkezése: **3-5. pont**

Módosítás jellege: **módosítás**

3. A Kormány **[2019]2020.** december 31-éig terjessze az Országgyűlés elé Magyarország klímavédelmi törvényének javaslatát, amely átfogóan rögzíti az éghajlatváltozás megfékezésével és az alkalmazkodás erősítésével összefüggő célokat és feladatokat, amelynek során

a) biztosítsa, hogy Magyarország 2030-ra legalább **[55 %-kal]65%-kal** csökkentse üvegházgáz-kibocsátását 1990-hez képest, legalább 30%-kal csökkentse energiaszükségletét 2018-hoz képest, végső energiaszükségletének legalább **[35 %-át]35%-át** megújuló – de ezen belül csak kis részben biomassza eredetű – energiákból nyeri, valamint, hogy Magyarország **[2050-re]2040-re** elérje a teljes klímasemlegességet, a nettó nulla üvegházgáz-kibocsátást,

b) vegye számba az éghajlatváltozás és hatásai emberi, társadalmi dimenzióit (lakás- és környezetügy, víz- és **[élelmiszerbiztonság]élelmiszer-biztonság**, stratégiai készletezés, élhető települések, energiaszegénység, egészségi és közegészségügyi kockázatok kezelése, tájékoztatás és felkészítés, kockázatcsökkentés), és célzott programokkal biztosítsa a társadalmi igazságosság részét képező klímaigazságosság elvének érvényesítését, különösen a sérülékeny társadalmi csoportok védelmét, a klímasemleges társadalmi és gazdasági működésre való **[átállása]átállás** elősegítését[.],

[4. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy Magyarország hivatalos úton kijelölt képviselője a 2019. szeptember 23-ai rendkívüli ENSZ Klíma Cselekvési Csúcsértekezleten terjessze elő hazánk fentiek szerinti kötelezettségvállalásait.]

5. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy biztosítsa, hogy a hazai költségvetési és európai

uniós források a klímavédelemmel és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással ellentétes célokra nem használhatók fel.

Indokolás

Az országgyűlési határozati javaslat megalkotásának egyik fő célkitűzése volt, hogy felhívja a Kormány figyelmét az éghajlatváltozás megfékezése és a várható kedvezőtlen hatásokhoz való alkalmazkodás sürgető feladataira, különös tekintettel a Kormány ezirányú nemzetközi egyezményekben vállalt feladataira, EU tagállamként vállalt kötelezettségeinkre és alapvető nemzeti érdekeinkre. Láthatóan nem ok nélküli ez a szorgalmazás a XXI. század ezen egyik legfontosabb kihívásának való megfelelésre, a mielőbbi cselekvésre, hiszen még ez a javaslat is csak hónapokkal később kerülhetett fel az Országgyűlés napirendjére. Az eltelt időszak az ügyben számos új fejleményt hozott (a tudományos előrejelzések alapján a helyzet és a várható hatások súlyosbodása, a nemzetközi szervezetek figyelmeztetése, az EU szintjén közösen meghatározott célok és teendők tekintetében). A módosításokat elsősorban ezen tényezők indokolják, hogy az Országgyűlés az új körülményeknek megfelelő, „naprakész”, de jövőbe mutató határozatot fogadjon el. A módosítás további indoka a klímavészhelyzet fogalmának meghatározása, hogy ennek tartalmát egyértelműen meghatározzuk annak érdekében, hogy ez ne lehessen ok a kormányzati cselekvés további halogatására.

1. A javaslat benyújtása óta az említett eseményt már megtartották (2019. szeptember 23-án), így ez a szövegrész okafogyottá vált. De csak részben, mert a globális szintű együttműködést biztosító ENSZ és egyéb fórumok rendszeres összehívására, valamint a klímaválsággal kapcsolatos nemzeti, EU és egyéb, köztük két- és többoldalú kötelezettségvállalásra, valamint ezen tárgyalások során a hazai érdekek és a globális felelősség együttes figyelembe vétele alapján történő közreműködésre továbbra is szükség van.

2. A módosítás indoka a klímavészhelyzet fogalmának meghatározása annak érdekében, hogy ez ne lehessen ok a kormányzati cselekvés további halogatására.

3. A módosító javaslat első része – tekintettel a határozati javaslat jócskán megkésett napirendre tűzésére – 2020. december 31-ig halasztást ad a Kormány számára, hogy terjessze az Országgyűlés elé Magyarország klímavédelmi törvényének javaslatát.

A módosító javaslat továbbá szigorítja az éghajlatváltozás szempontjából elérendő hazai célkitűzéseket, nevezetesen, hogy 2030-ra legalább 65%-kal csökkenjen a hazai üvegházgáz-kibocsátás, és Magyarország 2040-re érje el a teljes klímasemlegességet, a nettó nulla üvegházgáz-kibocsátást. Ezen módosítások indoka az, hogy az IPPC és egyéb ENSZ szakosított szervezetek jelentései nyomán az EU és a fejlett, élenjáró országok is szigorították az éghajlatpolitikai célkitűzéseket, melyekkel –összhangban nemzeti érdekeinkkel – Magyarországnak is lépést kell tartania.